

Bộ Giáo Dục và Đào Tạo
Trường ĐH Nông Lâm TP. HCM

BÀI GIẢNG LÂM SẢN NGOÀI GỖ

Bài 3. Thực trạng quản lý Lâm sản ngoài gỗ

Nguyễn Quốc Bình

Bài: Thực trạng quản lý Lâm sản ngoài gỗ

1

Mục tiêu bài học

2

Chiều hướng về chính sách liên quan đến LSNG

3

Thực trạng khai thác, chế biến

4

Thực trạng nghiên cứu và gây trồng

5

Bài tập

Mục tiêu bài học

- ❖ Trình bày được tình hình quản lý và sử dụng lâm sản ngoài gỗ ở Việt Nam
- ❖ Phân tích được các chính sách hiện hành chi phối việc quản lý, gây trồng, khai thác và tiếp thị lâm sản ngoài gỗ

Phân tích chiều hướng về chính sách liên quan đến LSNG:

- ❖ **1992:** Chương trình 327
- ❖ **1994:** Nghị định 02/CP ngày 15/1/1994 về giao đất lâm nghiệp
- ❖ **1998:** Chương trình trồng mới 5 triệu ha rừng: Quyết định số 661/ QĐ-TTg đề cập đến việc phát triển các loài lâm đặc sản
- ❖ **1999:** nghị định 163/CP: Giao đất, cho thuê đất lâm nghiệp cho tổ chức, Hộ gia đình và cá nhân sử dụng ổn định, lâu dài vào mục đích lâm nghiệp

Phân tích chiều hướng về chính sách liên quan đến LSNG:

- ❖ **2000:** 132/CP phát triển ngành nghề nông thôn
- ❖ **2003:** thực 178/2001/QĐ-TTg về "Quyền hưởng lợi, nghĩa vụ của hộ gia đình, cá nhân được giao, được thuê, nhận khoán rừng và đất lâm nghiệp"
- ❖ **2006:** Hướng dẫn thực hiện quyết định số 304/2005/QĐ-TTg: về việc thí điểm giao rừng, khoán bảo vệ rừng cho hộ gia đình và cộng đồng trong buôn, làng là đồng bào dân tộc thiểu số tại chỗ ở các tỉnh Tây Nguyên.
- ❖ **2007:** 18/2007/QĐ-TTg: Quyết định về việc Phê duyệt Chiến lược phát triển lâm nghiệp Việt Nam giai đoạn 2006 – 2020
- ❖ **2007:** 79/2007/QĐ-TTg: Phê duyệt "Kế hoạch hành động quốc gia về Đa dạng sinh học đến năm 2010 và định hướng đến năm 2020 thực hiện công ước Đa dạng sinh học và nghị định thư Cartagena về An toàn sinh học"

Xem thêm

Thực trạng khai thác, chế biến và sử dụng LSNG

- ❖ Khai thác chưa có quy hoạch và quy trình trừ tre nữa.
- ❖ Chế biến chỉ dừng ở mức chế biến thô là chủ yếu. Đa số chế biến ở quy mô hộ gia đình
- ❖ Sử dụng chủ yếu ở gia đình, một phần rất nhỏ là đưa ra thị trường trong nước và xuất khẩu

=> Thực trạng này cần phải thay đổi để phát triển LSNG.

Tình hình nghiên cứu về LSNG

❖ Tổ chức đứng đầu về lĩnh vực này là:

▪ Các tổ chức nước ngoài:

- CIFOR

- ICRAFT

- FAO

- RECOFTC

▪ Việt Nam: Trung tâm Nghiên cứu Lâm Đặc sản Hà Nội <www.ntfp.org.vn>: (hiện tại không còn hoạt động)

- Phát triển và thử nghiệm các hệ thống quản lý rừng và LSNG có sự tham gia;

- Nghiên cứu hệ thống sở hữu LSNG ở Việt Nam;

- Nghiên cứu thử nghiệm gây trồng một số loại LSNG có giá trị dựa theo nhu cầu của người dân địa phương như gây trồng một số loại tre và cây thuốc nam

Gây trồng và chăm sóc (ở Việt Nam)

❖ Gây trồng mây:

- Trồng trong vườn hộ, hàng rào
- Một số nơi đang thử nghiệm trồng dưới tán rừng
- Trồng chủ yếu bằng hạt

❖ Gây trồng tre, nứa

- Trồng tre gai cho xây dựng, bột giấy
- Các loại Điền trúc, Lò ô, Luồng đề cho măng,

Gây trồng và chăm sóc (ở Việt Nam)

❖ Các loại LSNG làm được liệu:

- Trồng ở các vườn quốc gia, khu bảo tồn
- Trồng ở các trạm y tế
- Trồng ở vườn nhà (nhà thầy Lang)
- Trồng Chùm Ngây

❖ Các loại LSNG khác:

- Nuôi ong lấy mật
- Chọn cây mục để lấy nấm mèo
- ...

Get on well!

Một số loài cây được trồng có số lượng lớn

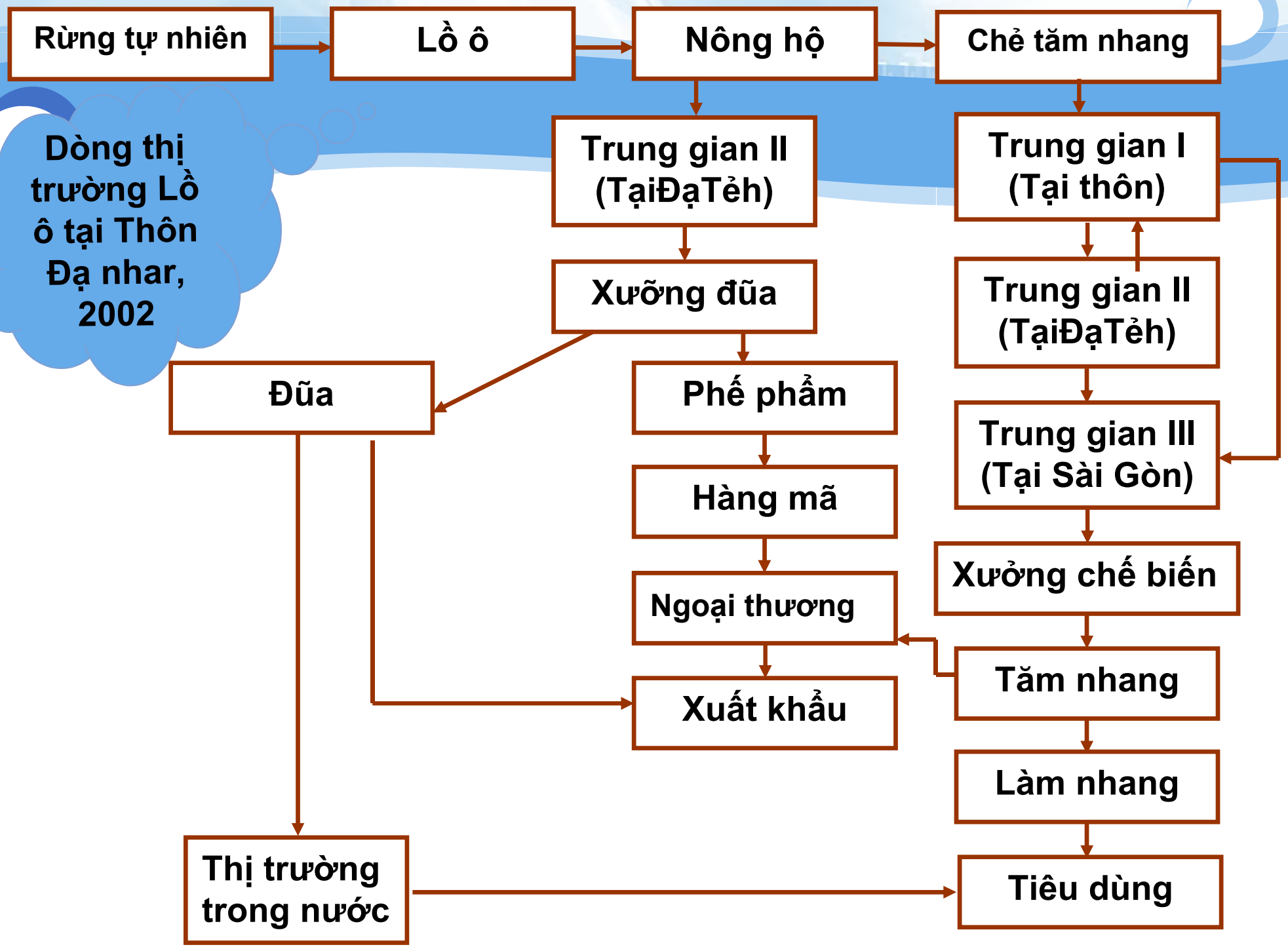
- ❖ Nhân Trần, ích Mẫu, Canh Ki Na, Ba Kích (Phía Bắc)
- ❖ Luồng, Quế, Gió bầu, Nấm linh chi, Sâm Ngọc Linh (Miền trung)
- ❖ Luồng, các loại điền trúc, bồn bồn,... (Miền nam)
- ❖ Cây Jatropha làm dầu diesel

Dòng thị trường các sản phẩm LSNG:

Tại sao chúng ta phải phân tích dòng thị trường LSNG?

Dòng thị trường Lò ô tại Thôn Đạ nhar, 2002

Các thành phần cơ bản của dòng thị trường LSNG

- ❖ Người thu mua hoặc dự trữ tại địa phương,
  - ❖ Những người buôn bán trung gian,
    - Trung gian cấp 1 (ở nông thôn)
    - Trung gian cấp 2 (ở cấp huyện)
  - ❖ Nhóm người thu mua ở đô thị,
    - Bán cho người chế biến,
    - Bán cho người tiêu thụ (sản phẩm thô)
  - ❖ Nhóm người bán sản phẩm cuối cùng
    - Các cửa hàng bán các sản phẩm sau khi tinh chế,
- => Người thu hái (đầu vào) và người sử dụng có phải là các thành phần của kênh thị trường LSNG hay không? Giải thích?

Hết bài 3

Bài tập:

- ❖ Anh/chị hãy chọn 01 loài thực vật là cây LSNG, sau đó hãy:
  1. Chứng minh giá trị kinh tế của nó trong đời sống cộng đồng?
  2. Tình hình khai thác và sử dụng?
  3. Phân tích khả năng gây trồng và phát triển chúng trong một địa điểm cụ thể?

Thời gian nộp bài: 16g00, thứ 5, ngày 18 tháng 3 năm 2010

Hình thức: Viết hoặc đánh máy A4, từ 2-4 trang

Tính điểm: 30%/tổng điểm